

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 735

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 1 septembrie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI	
114. — Hotărâre pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Biroului permanent al Senatului	2
115. — Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 134/2024 privind aprobarea componenței numerice și nominale a comisiilor permanente ale Senatului	2
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
46. — Hotărâre pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Camerei Deputaților	3
D E C R E T E	
751. — Decret privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă cu o stea din Serviciul Român de Informații	4
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 281 din 26 martie 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum și ale art. 470 alin. (5) și ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă	4–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.387/13.906. — Ordin al ministrului economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului și al președintelui Agenției Naționale de Integritate pentru aprobarea modelului formularului de integritate prevăzut la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică	7–9
4.353. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind aprobarea programei școlare pentru disciplina „NATO în lumea contemporană”, clasa a X-a, învățământ liceal, disciplină opțională din curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, în ofertă națională	10–16

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Biroului permanent al Senatului**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) și (5) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 26 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. — Se aleg în funcția de vicepreședinte al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Stănescu Paul	— Grupul parlamentar al PSD
2. Mazilu Liviu-Lucian	— Grupul parlamentar al PSD
3. Plăeșu Laurențiu	— Grupul parlamentar al AUR
4. Coteș Mihai	— Grupul parlamentar al PNL

Art.2. — Se aleg în funcția de secretar al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Federovici Doina-Elena	— Grupul parlamentar al PSD
2. Stelea Niculina	— Grupul parlamentar al AUR

3. Blaga Vasile	— Grupul parlamentar al PNL
-----------------	-----------------------------

4. Păun Ana-Cynthia-Ioana	— Grupul parlamentar al USR
---------------------------	-----------------------------

Art.3. — Se aleg în funcția de chestor al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Vasile Marian	— Grupul parlamentar al AUR
2. Mircescu Ion-Narcis	— Grupul parlamentar al USR
3. Novak Levente	— Grupul parlamentar al UDMR
4. Peia Ninel	— Grupul parlamentar PACE —
Întâi România

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 1 septembrie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

București, 1 septembrie 2026.

Nr. 114.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 134/2024
privind aprobarea componenței numerice și nominale
a comisiilor permanente ale Senatului**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (4) și art. 67 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 49 și 50 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Senatului nr. 134/2024 privind aprobarea componenței numerice și nominale a comisiilor permanente ale Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1303 din 22 decembrie 2024, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— La anexa nr. XVII — Componența Comisiei pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială, domnul senator Gheorghe Daniel-Paul-Romeo — Grupul parlamentar Alianța pentru Unirea Românilor — se include în componența comisiei în locul domnului senator Vasile Marian — Grupul parlamentar Alianța pentru Unirea Românilor.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 1 septembrie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

București, 1 septembrie 2026.

Nr. 115.

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) din Constituția României, republicată, și ale art. 24 și 25 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aleg în funcția de vicepreședinte al Camerei Deputaților următorii deputați:

Intotero Natalia-Elena	— Grupul parlamentar al PSD
Șerban Gianina	— Grupul parlamentar al AUR
Cozma Adrian-Felician	— Grupul parlamentar al PNL
Cătălin Drulă	— Grupul parlamentar al USR

Art. 2. — Se aleg în funcția de secretar al Camerei Deputaților următorii deputați:

Mihalcea Silvia-Claudia	— Grupul parlamentar al PSD
Bruynseels Ramona-Ioana	— Grupul parlamentar al AUR
Ganț Ovidiu-Victor	— Grupul parlamentar al minorităților naționale
Vedinaș Verginia	— Grupul parlamentar al SOS România

Art. 3. — Se aleg în funcția de chestor al Camerei Deputaților următorii deputați:

Lungu Romeo-Daniel	— Grupul parlamentar al PSD
Bucura-Oprescu Simona	— Grupul parlamentar al PSD
Velcescu Florin-Bogdan	— Grupul parlamentar al AUR
Magyar Loránd-Bálint	— Grupul parlamentar al UDMR

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 1 septembrie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
NATALIA-ELENA INTOTERO

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind trecerea în rezervă a unui general de brigadă cu o stea
din Serviciul Român de Informații**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerea directorului Serviciului Român de Informații,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 septembrie 2026, generalul de brigadă cu o stea menționat în anexa¹ la prezentul decret trece în rezervă.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

NICUȘOR-DANIEL DAN

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 1 septembrie 2026.

Nr. 751.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****D E C I Z I A Nr. 281**

din 26 martie 2026

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5)
din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum
și ale art. 470 alin. (5) și ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă**

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Mihaela-Carmen Munteanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Ioan Laurențiu Sorescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 470 alin. (5) și ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marian Turbatu în Dosarul nr. 2.410/1/2021

al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.049D/2021.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 14 septembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.410/1/2021, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 470 alin. (5) și**

ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Marian Turbatu într-o cauză având ca obiect recursul declarat împotriva unei încheieri prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate formulate oral, în fața instanței sesizate, față de invocarea, din oficiu, de instanța investită cu soluționarea cauzei, a excepției nulității recursului în raport cu data la care au fost formulate motivele de recurs, se arată că neconstituționalitatea textelor criticate privește dispozițiile referitoare la termenul de motivare a recursului declarat împotriva hotărârii prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate.

6. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că, în instituirea regulilor de acces la o instanță, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, legiuitorul este ținut să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii, acesta nefiind contrar instituirii unor reguli speciale. Instanța reține că dispozițiile legale criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil, nu instituie discriminări și nu contravin principiului egalității de tratament între subiecții de drept, stabilirea procedurii de judecată fiind în competența exclusivă a legiuitorului, conform dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, precum și ale art. 470 alin. (5) și ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale: „(5) *Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.*”;

— Art. 470 din Codul de procedură civilă — *Cererea de apel:* „(5) *În cazul în care termenul pentru exercitarea apelului curge de la un alt moment decât comunicarea hotărârii, motivarea apelului se va face într-un termen de aceeași durată, care curge, însă, de la data comunicării hotărârii.*”;

— Art. 487 din Codul de procedură civilă — *Motivarea recursului:*

„(1) *Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs, în afară de cazurile prevăzute la art. 470 alin. (5), aplicabile și în recurs.*”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 24 — *Dreptul la apărare*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că aceasta a fost invocată de către recurentul Marian Turbatu într-un dosar ce are ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva unei încheieri prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate, cu ocazia formulării apărărilor în dovedirea caracterului neîntemeiat al excepției nulității recursului în raport cu data la care s-au formulat motivele de recurs, excepție invocată din oficiu de către instanță, în aplicarea art. 470 alin. (5) și art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Dispozițiile legale ce fac obiectul excepției, respectiv art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, precum și art. 470 alin. (5) și art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sunt criticate, conform încheierii de sesizare, cu privire la termenul de motivare a recursului declarat împotriva hotărârii prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate, susținându-se că acestea încalcă prevederile art. 16, art. 21 și ale art. 24 din Constituție.

13. Dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 au mai format obiect al controlului de constituționalitate prin Decizia nr. 321 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 20 iulie 2017, în care, la paragraful 20, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. XXXVI din 11 decembrie 2006, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 30 mai 2007, pentru examinarea recursului în interesul legii cu privire la posibilitatea legală de a fi supuse căii de atac a recursului încheierile instanțelor de recurs de respingere, ca inadmisibile, a cererilor de sesizare a Curții Constituționale cu soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate, instanța supremă s-a pronunțat asupra naturii juridice a recursului reglementat de art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 și a statuat că o excepție de neconstituționalitate poate fi ridicată inclusiv în faza recursului și, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, se impune a se considera că încheierile pronunțate în această fază procesuală, conform art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, pot fi atacate cu recurs la instanța imediat superioară, indiferent dacă aceasta are sau nu are, potrivit regulilor generale, competență în soluționarea fondului litigiului. În cadrul procedurii reglementate de art. 29 din Legea nr. 47/1992 se atribuie instanței imediat superioare celei care a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale o competență specială, limitată exclusiv la examinarea legalității și temeiniciei încheierii pronunțate conform art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992. S-a mai arătat că rațiunea prevederilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, referitoare la recurs, a fost aceea de a supune controlului judiciar încheierile prin care s-a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale, indiferent de faza procesuală în care au fost pronunțate, ca o garanție în plus a liberului acces la justiție.

14. În paragraful 21 din decizia antementionată, Curtea a reținut că, în accepțiunea instanței supreme, recursul reglementat de Legea nr. 47/1992 nu poate fi înțeles drept o cale extraordinară de atac în condițiile Codului de procedură civilă sau penală, după caz, și că este vorba despre o cale de atac pe care legiuitorul a conceput-o, distinct de orice calificare procesuală civilă sau penală, numai în privința hotărârilor judecătorești prin care se respinge cererea de sesizare a Curții Constituționale. Prin urmare, acest recurs este un remediu judiciar care nu preia niciunul dintre elementele și caracteristicile proprii recursului din Codul de procedură civilă sau penală. De asemenea, Curtea a constatat că, dat fiind faptul că textul art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 este aplicabil atât în materie procesuală civilă, cât și în materie penală, acesta își menține natura juridică de cale de atac specială ce nu poate fi calificată în funcție de reglementările proprii procedurii penale sau civile.

De aceea, această cale de atac cu o fizionomie juridică proprie nu poate fi considerată nici recurs în sensul propriu al termenului prevăzut de Codul de procedură civilă sau penală și nici apel, contestație sau plângere în sensul Codului de procedură penală. Mai mult, Curtea a reținut că aceeași cale de atac nu poate purta denumiri diferite în funcție de procedura civilă sau penală în care intervine.

15. Această clarificare a naturii juridice a recursului reglementat de dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, astfel cum a fost dezlegată prin Decizia nr. 321 din 9 mai 2017, precizată, răspunde rigorilor prevederilor constituționale ale art. 21, asigurând accesul liber la justiție și un proces echitabil în această procedură.

16. Referitor la motivarea recursului prevăzut de dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, Curtea a stabilit, în jurisprudența sa, că respingerea cererii de sesizare poate avea loc exclusiv pentru motivele expres și limitativ enumerate în art. 29 alin. (1)-(3) din Legea nr. 47/1992. Acestea sunt pur obiective, fiind strict legate de îndeplinirea unor condiții procedurale, astfel încât autorul excepției, în cererea de recurs pe care o formulează, va trebui doar să demonstreze că excepția de neconstituționalitate respinsă ca inadmisibilă îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 29 alin. (1)-(3), iar dezvoltarea pe larg a motivelor poate fi făcută și prin concluzii scrise sau susțineri orale (a se vedea Decizia nr. 714 din 9 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 18 aprilie 2018, paragraful 21, Decizia nr. 586 din 8 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 24 februarie 2020, paragraful 15, Decizia nr. 723 din 2 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 5 iulie 2022, paragraful 15, Decizia nr. 410 din 11 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1063 din 24 noiembrie 2023, paragraful 23).

17. Considerentele ce se regăsesc în jurisprudența Curții, precizată, sunt în deplin acord și cu cele cuprinse în paragraful 21 din Decizia nr. 321 din 9 mai 2017, în care instanța de contencios constituțional a stabilit natura juridică a recursului reglementat de art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 de cale de atac specială ce nu poate fi calificată în funcție de reglementările proprii procedurii penale sau civile. Rezultă, în continuarea raționamentului de mai sus, că dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 exclud completarea normei privitoare la recursul pe care îl reglementează cu dispoziții procedurale ce reglementează declararea și motivarea căilor de atac ce fac

parte din procedura civilă, respectiv penală, fie că sunt denumite recurs sau poartă o altă denumire.

18. Din perspectiva raportării excepției de neconstituționalitate la prevederile de referință ale art. 16 din Constituție, Curtea observă că dispozițiile legale criticate nu aduc atingere nici principiului egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât se aplică în mod egal tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare (a se vedea, pentru identitate de rațiune, Decizia nr. 193 din 6 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 26 iunie 2023, paragraful 20). Stabilirea regulilor procedurale în funcție de specificul materiei reglementate, inclusiv a celor referitoare la exercitarea căilor de atac, ține de opțiunea legiuitorului, fiind impropriu să se pună problema instituirii unui tratament juridic discriminatoriu prin prisma unor comparații între reguli aplicabile unor domenii distincte, cu individualitate proprie, reguli adaptate specificului materiei în care sunt edictate (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 672 din 28 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 22 mai 2024, paragraful 18).

19. Cu privire la dispozițiile legale criticate, Curtea nu poate reține, de asemenea, nici încălcarea prevederilor constituționale ale art. 24 față de faptul că, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că acest drept conferă oricărei părți implicate într-un proces, potrivit intereselor sale și indiferent de natura procesului, posibilitatea de a utiliza toate mijloacele prevăzute de lege pentru a invoca în susținerea cauzei apărările pe care le consideră necesare. Dreptul la apărare presupune, prin prisma accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, spre exemplu, participarea la ședințele de judecată, folosirea mijloacelor de probă, invocarea excepțiilor prevăzute de legea aplicabilă în materia supusă analizei instanței judecătorești, precum și exercitarea oricăror alte drepturi prevăzute de lege, cu respectarea procedurilor și a condițiilor stabilite de legiuitor (a se vedea, pentru identitate de rațiune, Decizia nr. 570 din 31 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 1 februarie 2024, paragraful 15). Or, dispozițiile supuse controlului de constituționalitate nu cuprind limitări ale drepturilor părții de natură să restrângă, în mod nejustificat, dreptul la apărare.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale cu privire la analiza textelor de lege criticate, atât soluțiile, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marian Turbatu în Dosarul nr. 2.410/1/2021 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 29 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, precum și ale art. 470 alin. (5) și ale art. 487 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela-Carmen Munteanu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI

Nr. 1.387 din 31 august 2026

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE INTEGRITATE

Nr. 13.906 din 31 august 2026

ORDIN

pentru aprobarea modelului formularului de integritate prevăzut la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică

Văzând Referatul de aprobare nr. 13.904 din 31.08.2026, întocmit de Serviciul analiză și prevenție. Direcția inspecția de integritate, Direcția generală integritate și avertizori în interes public, din cadrul Agenției Naționale de Integritate, având în vedere prevederile art. 5 alin. (1)–(3) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de prevederile art. VII din Legea nr. 180/2026 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul integrității,

în temeiul art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 189/2025 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului și al art. 28 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului și președintele Agenției Naționale de Integritate emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă modelul formularului de integritate, prevăzut la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese

în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei, digitalizării,
antreprenoriatului și turismului,

Marius-Andrei Miftode,
secretar de stat

p. Președintele Agenției Naționale
de Integritate,

Roxana-Mădălina Vlasă

ANEXĂ

FORMULAR DE INTEGRITATE¹

SECȚIUNEA I

**Date privind procedura de achiziție,
factorii decizionali, comisia de evaluare,
consultanții și experții cooptați**

SECȚIUNEA I.1

Procedura de achiziție

Autoritate contractantă

Autoritate contractantă²

— date de identificare: denumire

— CIF/CUI

— adresă sediu social

Reprezentant legal

— prenume, nume, CNP, e-mail, tel., sex, cetățenie

— adresă domiciliu

Tip autoritate contractantă

— instituție/autoritate publică

— persoană juridică de drept privat

Categorie/Subcategorie autoritate contractantă — numai pentru cazul în care autoritatea contractantă este instituție/autoritate publică

Adrese e-mail pentru notificare

Identificare procedură achiziție

Denumire procedură de achiziție

Codul procedurii/Numărul anunțului/invitației de participare

Tip anunț

— anunț de participare

— invitație de participare

— anunț pentru concurs de soluții sau

— anunț de concesiionări

Tip procedură de achiziție

— licitație deschisă

— cerere de ofertă

— negociere fără anunț de participare

— dialog competitiv etc.

Data publicării în SEAP³

Modalitate desfășurare procedură

— online

— offline

Stare procedură:

— în desfășurare

— anulată

— atribuită

— suspendată

Sursa de finanțare a achiziției:

— buget național

— buget propriu

— fonduri europene

Tip contract

— furnizare

— servicii sau

— lucrări

Valoare estimată totală

Detalii fond UE

— nume

— nume program

— axa

— domeniu

— cod SMIS

Deschidere oferte

— procedură organizată pe loturi? da/nu

— listă loturi din procedură⁴

— număr lot

— nume lot

— valoare estimată lot

— dată deschidere oferte⁵

— stare lot

— publicat: da/nu

Raport final procedură

— dată raport final³

Contracte³

— număr contract

— dată semnare contract

— dată publicare contract

— loturi contractate

SECȚIUNEA I.2

Factori decizionali

Identificare persoană fizică⁶

— tip identificador: CNP/PIN

— prenume

— nume

— e-mail

— tel.

— sex: M/F

— cetățenie

Adresă de domiciliu

— țară

— județ

— localitate

— sector

— cod poștal

— stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.

— adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

Categorie funcție

Ofertanți cu care are relații de muncă⁷ da/nu

Listă ofertanți⁸ (numai dacă există relații de muncă cu vreun ofertant)

Asociații/Fundații unde este membru: denumire (Se va completa dacă este cazul.)

Semnatar raport procedură? da/nu

Obligație declarație avere și de interese⁹: da/nu

Semnatar contract de achiziție? da/nu

Contracte semnate

Stare: activ/inactiv

SECȚIUNEA I.3

Consultanți elaborare documentație atribuire

Consultanți

A. Consultanți persoane fizice

Identificare persoană fizică⁶

— tip identificador: CNP/PIN

— prenume

— nume

— e-mail

— tel.

— sex: M/F

— cetățenie

Adresă de domiciliu

— țară

— județ

— localitate

— sector

— cod poștal

— stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.

— adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

Angajatori¹⁰

Date angajator

Identificare persoană juridică: CIF/TIN¹¹, denumire

Adresă sediu social

— țară

— județ

— localitate

— sector

— cod poștal

— stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.

— adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

— stare: activ/inactiv

B. Consultanți persoane juridice

Identificare persoană juridică: CIF/TIN¹¹, denumire

Adresă sediu social

— țară

— județ

— localitate

— sector

— cod poștal

— stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.

— adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

— stare: activ/inactiv

SECȚIUNEA I.4

Comisie de evaluare¹²

A. Membri comisie

Identificare persoană fizică

— tip identificador: CNP/PIN

— prenume

— nume

- e-mail
- tel.
- sex: M/F
- cetățenie

Adresă de domiciliu

- țară
- județ
- localitate
- sector
- cod poștal
- stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.
- adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

Calitate în comisie**Categorie funcție****Ofertanți cu care are relație de muncă¹³**

Asociații/Fundații unde este membru: denumire (Se va completa dacă este cazul.)

Semnatar raport procedură: da/nu**Obligație declarație avere și de interese⁹:** da/nu**Participant deschidere oferte:** da/nu**Semnatar contract:** da/nu**Contracte semnate****Stare:** activ/inactiv**B. Experți cooptați¹⁴****Identificare persoană fizică**

- tip identicator: CNP/PIN
- prenume
- nume
- e-mail
- tel.
- sex: M/F
- cetățenie

Adresă de domiciliu

- țară
- județ
- localitate
- sector
- cod poștal

- stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.
- adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

Calitate în comisie**Categorie funcție****Obligație declarație avere și de interese⁹:** da/nu**Stare:** activ/inactiv*SECȚIUNEA a II-a¹⁵*

**Date despre ofertanți/candidați,
calitatea și datele de identificare
ale operatorilor economici¹⁶**

Identificare persoană juridică

- tip identicator: CIF/TIN¹¹, denumire

Adresă sediu social

- țară
- județ
- localitate
- sector
- cod poștal
- stradă, număr, bloc, scară, etaj, ap.
- adresă descriptivă (dacă nu sunt cunoscute număr, bloc etc.)

Tip participare: ofertant unic/asociere**Câștigător¹⁷:** da/nu**Loturi pentru care a depus oferte¹⁷****Contracte atribuite¹⁸****Stare:** activ/inactiv**Motiv inactivare***SECȚIUNEA a III-a¹⁹*

**Date privind avertismentele de integritate
emise și măsurile de înlăturare
a potențialului conflict de interese,
dispuse ca urmare a unui avertisment de integritate**

Avertismente de integritate primite și măsuri dispuse

Identificator unic avertisment de integritate

Versiune formular la care se referă

Conținut avertisment

Măsuri dispuse (descriere)

¹ Unele date vor fi extrase în formular în mod automat/generate în mod automat de SEAP, altele vor fi incluse distinct.

² Conform datelor din certificatul de acces în SEAP al autorității contractante (CIF/CUI, denumire AC, adresa, persoana reprezentant legal, e-mail, persoana de contact etc.).

³ Se preia automat din SEAP.

⁴ Se completează pentru fiecare lot.

⁵ Se va completa de către autoritatea contractantă în condițiile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare. Pentru procedurile online această informație va fi preluată automat din invitația/anunțul de participare. În cazul procedurilor offline se completează de autoritatea contractantă.

⁶ Pot fi înregistrări multiple. Se completează potrivit procedurilor de atribuire specifice.

⁷ Se va completa de către autoritatea contractantă după deschiderea ofertelor, când se va cunoaște lista tuturor operatorilor economici implicați în procedura de achiziție publică.

⁸ În cazul în care factorul decizional face mențiunea că are relații de muncă cu vreun ofertant, atunci este necesară mențiunea care este acel operator economic dintre cei participanți la procedura de achiziție.

⁹ Se selectează dacă are obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese, conform Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁰ Se completează în cazul în care consultantul cooptat pentru elaborarea documentației de atribuire este de tip operator economic persoană juridică sau fizică (consultant cooptat din altă instituție).

¹¹ TIN este un identicator pentru persoane juridice din afara României care nu au CIF.

¹² Se completează până cel târziu la data deschiderii ofertelor.

¹³ Se va completa de către autoritatea contractantă la data deschiderii ofertelor când se cunosc toți operatorii economici participanți la procedura de achiziție.

¹⁴ Se completează, dacă este cazul, după data deschiderii ofertelor și până cel târziu la data încheierii, potrivit legii, a raportului procedurii de atribuire.

¹⁵ Se completează în condițiile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică.

¹⁶ Înregistrări multiple per ofertă.

¹⁷ Se va importa automat în funcție de contractul/contractele câștigat(e).

¹⁸ Se bifează loturile pe care le-a câștigat ofertantul respectiv.

¹⁹ Se completează după deschiderea ofertelor.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN**privind aprobarea programei școlare pentru disciplina
„NATO în lumea contemporană”, clasa a X-a, învățământ liceal,
disciplină opțională din curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, în ofertă națională**

În conformitate cu prevederile art. 86 alin. (3) și (4) și ale art. 88 alin. (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere prevederile art. 4 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare,
având în vedere Ordinul ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu modificările ulterioare,
în baza Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.593/2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar — planuri-cadru de învățământ și programe școlare,
având în vedere Referatul de aprobare nr. 1.435 din 30.06.2026,
în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară pentru disciplina „NATO în lumea contemporană”, clasa a X-a, învățământ liceal, disciplină opțională din curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, în ofertă națională, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Programa școlară prevăzută la art. 1 se aplică începând cu anul școlar 2026-2027.

Art. 3. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian

București, 7 iulie 2026.
Nr. 4.353.

ANEXĂ

**PROGRAMA ȘCOLARĂ
pentru disciplina „NATO în lumea contemporană”, clasa a X-a, învățământ liceal,
disciplină opțională din curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, în ofertă națională**

Notă de prezentare

Disciplina școlară „NATO în lumea contemporană” face parte din oferta națională pentru curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (CDEOS), pentru învățământul liceal, clasa a X-a, fiind proiectată pentru 1 oră pe săptămână, pe durata unui an școlar. Disciplina este recomandată pentru studiu și în liceele și colegiile militare.

Prezenta programă răspunde nevoii de actualizare și diversificare a ofertei curriculare, în acord cu transformările societății contemporane, cu dinamica mediului internațional de securitate și cu necesitatea consolidării educației istorice, civice și democratice a elevilor.

În actualul context geopolitic european și euroatlantic, marcat de reapariția conflictului armat atât pe continent, cât și în afara acestuia, de redefinirea raporturilor internaționale de putere, de intensificarea campaniilor de dezinformare și manipulare, ca și de creșterea importanței securității colective, devine necesară o abordare educațională structurată asupra

rolului NATO, a mecanismelor sale de funcționare și a locului României în cadrul acestei organizații. În acest context, disciplina propusă oferă elevilor repere de înțelegere a relației dintre pace, securitate, democrație, drepturile omului și cooperarea internațională.

Programa valorifică achizițiile disciplinei Istorie din trunchiul comun, fără a o dubla. Ea completează studiul istoriei prin aprofundarea unor conținuturi insuficient dezvoltate în programele actuale, precum: analiza documentelor strategice ale NATO, evoluția conceptelor de securitate după 1949 și, mai ales, după 2000, relațiile NATO cu alte organizații internaționale, intervențiile și misiunile Alianței, precum și poziționarea României în spațiul euroatlantic. Prin urmare, disciplina opțională propusă capătă o identitate proprie, situată la intersecția dintre istorie, educație civică, relații internaționale și studii de securitate.

Prin structura și conținutul său, disciplina contribuie la formarea profilului absolventului de liceu, în special prin dezvoltarea gândirii critice și reflexive, a capacității de analiză și interpretare a surselor, a competențelor sociale și civice, a competențelor digitale, a autonomiei în învățare și a sensibilizării față de valorile spațiului democratic european și euroatlantic.

Studiul acestei discipline sprijină formarea unei culturi a responsabilității civice și a păcii, precum și dezvoltarea rezilienței informaționale a elevilor în raport cu mesajele publice, discursurile ideologice și fenomenele de dezinformare, manipulare sau de tip fake news.

Prezenta programă pune accent pe:

- utilizarea adecvată a conceptelor specifice domeniului;
- abordarea de pe pozițiile multiperspectivității a faptelor și proceselor istorice;
- analiza documentelor și discursurilor oficiale;
- identificarea relațiilor de cauzalitate la nivel geopolitic;
- corelarea dimensiunii istorice cu realitățile contemporane, raportarea constantă la statutul și rolul României în NATO.

În plan educațional, disciplina își propune să ofere elevilor instrumente de înțelegere a lumii contemporane, să stimuleze

reflecția asupra securității și păcii în actuala etapă de dezvoltare în lume, să dezvolte capacitatea de a lucra cu surse diverse și de a formula puncte de vedere argumentate și să susțină participarea responsabilă la viața democratică. Activitățile de învățare propuse au caracter deschis, aplicativ și centrat pe elev, permițând adaptarea la particularitățile de vârstă, la profilul clasei și la resursele disponibile.

Disciplina școlară „NATO în lumea contemporană” este organizată în conformitate cu modelul curricular utilizat pentru nivelul liceului și cuprinde nota de prezentare, competențe generale, competențe specifice și exemple de activități de învățare, domenii de conținut și conținuturi, precum și sugestii metodologice privind proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare.

Structura conținuturilor respectă o progresie logică de la contextul istoric fondator spre realitățile contemporane, menținând echilibrul dintre dimensiunea istorică, dimensiunea post-2000, abordarea comparativă și dimensiunea națională centrată pe statutul României.

Competențe generale (CG)

CG1	Utilizarea conceptelor, informațiilor și documentelor specifice domeniului securității internaționale pentru explicarea rolului NATO în lumea contemporană
CG2	Analizarea critică a surselor istorice, civice și strategice, pentru înțelegerea evoluției NATO și a mediului internațional de securitate
CG3	Interpretarea relațiilor dintre democrație, securitate colectivă, drepturile omului și cooperarea internațională, din perspectiva valorilor societății democratice
CG4	Realizarea unor demersuri de învățare autonomă, colaborativă și digitală, prin valorificarea temelor și studiilor de caz referitoare la NATO și la rolul României în Alianță

Competențe specifice (CS) și exemple de activități de învățare (EAI)

CG 1 — Utilizarea conceptelor, informațiilor și documentelor specifice domeniului securității internaționale pentru explicarea rolului NATO în lumea contemporană

Clasa a X-a	
CS 1.1. Utilizarea adecvată a conceptelor specifice domeniului în descrierea și explicarea unor procese și evenimente legate de NATO	
— realizarea unui glosar colaborativ cu termeni precum: alianță, securitate colectivă, descurajare, articolul 5, concept strategic, parteneriat, apărare colectivă, reziliență, interoperabilitate — organizarea unor exerciții de asociere între concepte, definiții și contexte istorice — elaborarea unui dicționar vizual care să includă simboluri, structuri și noțiuni-cheie ale NATO — identificarea conceptelor utilizate în fragmente din documente oficiale și explicarea lor în limbaj propriu	
CS 1.2. Explicarea rolului și a funcționării NATO prin raportare la contexte istorice și geopolitice diferite	
— realizarea unei axe cronologice privind principalele etape din evoluția NATO — completarea unui organizator grafic referitor la mecanismele de adoptare a deciziilor în NATO — analizarea, în perechi sau în echipe, a unor situații istorice diferite pentru a evidenția schimbarea rolului NATO din perioada Războiului Rece până în prezent — formularea de explicații orale sau scrise privind raportul dintre contextul internațional și transformarea misiunilor Alianței	
CS 1.3. Identificarea relațiilor de cauzalitate dintre schimbările mediului internațional și evoluția conceptelor strategice ale NATO	
— completarea unor infografice cauză-efect referitoare la constituirea NATO, extinderea Alianței sau redefinirea rolului său după 2001 — analiza unor hărți istorice și geopolitice pentru explicarea transformărilor de securitate din Europa — exerciții de comparare a contextelor istorice din 1949, 1999, 2004, 2008 și perioada de după 2022 — redactarea unor răspunsuri scurte la situații-problemă privind modificarea agendei NATO după 2001 și impactul războiului din Ucraina asupra securității europene	

CG 2 — Analizarea critică a surselor istorice, civice și strategice, pentru înțelegerea evoluției NATO și a mediului internațional de securitate

Clasa a X-a
CS 2.1. Corelarea informațiilor selectate din surse diferite pentru formularea unor puncte de vedere argumentate
— compararea unor surse, hărți, date statistice și extrase din documente oficiale referitoare la aceleași evenimente — realizarea unei diagrame Venn pe baza unor surse diferite privind extinderea NATO sau misiunile sale în lume — formularea unei opinii argumentate privind rolul NATO în menținerea securității europene, utilizând informații din cel puțin două surse — exerciții de verificare a unor informații vehiculate în spațiul public prin confruntarea cu surse oficiale
CS 2.2. Analizarea documentelor istorice și strategice pentru identificarea perspectivelor, intențiilor și mesajelor transmise
— analizarea comparativă a unui document fondator sau discurs din perioada 1949 cu un document sau discurs din perioada post-2000 — realizarea unei diagrame Venn privind asemănările și diferențele dintre două texte oficiale — identificarea tipului de limbaj utilizat în surse și explicarea semnificației sale politice și istorice — discutarea diferenței dintre fapt, opinie, argument și interpretare în cazul unor surse istorice și strategice
CS 2.3. Explicarea multiperspectivității față de unele evenimente și procese legate de NATO
— activitate pe grupe pentru prezentarea pozițiilor diferite ale statelor membre, ale fostului bloc sovietic sau ale altor actori internaționali față de NATO — realizarea unei scheme comparative cu argumente și contraargumente privind crearea sau extinderea Alianței — simularea unei conferințe de presă în care elevii susțin perspective diferite asupra unei crize internaționale — formularea de concluzii care să evidențieze faptul că evenimentele internaționale pot fi interpretate diferit în funcție de context și interese

CG 3 — Interpretarea relațiilor dintre democrație, securitate colectivă, drepturile omului și cooperarea internațională, din perspectiva valorilor societății democratice

Clasa a X-a
CS 3.1. Explicarea raporturilor dintre regimurile politice, opțiunile de politică externă și apartenența la structuri de securitate
— realizarea unei axe cronologice a extinderii NATO, corelate cu transformările politice din statele membre — analiza comparativă a unor hărți ale Europei din 1949, 1989, 2004 și prezent — exerciții de explicare a legăturii dintre tranziția democratică și aderarea unor state la NATO — realizarea unor scurte prezentări privind schimbările de statut internațional ale României după aderarea la NATO
CS 3.2. Analiza unor situații istorice și contemporane în care sunt puse în relație securitatea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului
— dezbateri ghidată pornind de la studii de caz privind protecția civililor, intervențiile internaționale sau implicațiile războiului asupra populației — discuții pe baza unor documente și materiale vizuale despre raportul dintre securitate și valori democratice — realizarea, în echipe, a unui poster argumentativ privind rolul cooperării internaționale în apărarea păcii (tip Padlet) — formularea de răspunsuri motivate la întrebări de tipul: „Poate securitatea fi separată de drepturile omului?”
CS 3.3. Manifestarea unor comportamente de participare responsabilă și dialog democratic în activități de învățare despre securitate și cooperare internațională
— simularea unui summit NATO sau a unei reuniuni de consultare între state membre — organizarea unor mese rotunde sau minidezbateri pe teme precum securitatea cibernetică, dezinformarea, cooperarea internațională sau rolul României în cadrul NATO — realizarea, în echipe, a unor coduri de conduită pentru dialog argumentativ și colaborare — exerciții de reflecție privind responsabilitatea cetățeanului în raport cu informațiile publice și cu valorile democratice

CG 4 — Realizarea unor demersuri de învățare autonomă, colaborativă și digitală, prin valorificarea temelor și studiilor de caz referitoare la NATO și la rolul României în Alianță

Clasa a X-a	
CS 4.1. Utilizarea unor instrumente și resurse digitale pentru prezentarea unor teme referitoare la NATO	
— realizarea unui infografic, a unei cronologii interactive, a unui afiș digital (Padlet) sau a unei prezentări tematice — producerea unui scurt podcast educațional sau a unei prezentări audio-video pe o temă dată în legătură cu tematica abordată — elaborarea unor materiale digitale de sinteză privind structura NATO, extinderea Alianței sau rolul României (tip PPT, Canva) — analiza unor informații din mediul online referitoare la NATO și verificarea acestora prin consultarea unor surse oficiale, urmată de formularea unei concluzii argumentate prezentate într-o fișă de verificare	
CS 4.2. Realizarea unor investigații ghidate pe baza surselor istorice și strategice	
— alegerea unei întrebări de investigare și căutarea de răspunsuri în surse diferite — realizarea unui portofoliu de documentare privind aderarea României la NATO sau alte studii de caz relevante (tip Canva, CapCut) — redactarea unui text scurt, argumentat, pe baza unor surse selectate de profesor — realizarea unor sinteze sau prezentări de echipă, pornind de la date, documente, hărți și declarații oficiale	
CS 4.3. Valorificarea colaborativă a rezultatelor învățării în produse și prezentări tematice	
— prezentarea în fața clasei a unui produs realizat individual sau în echipă — realizarea unui portofoliu tematic sau a unei minixpoziții de clasă — formularea de feedback colegial pe baza unor criterii simple, comunicate anterior — completarea unui jurnal de învățare (tip My Diary) în care elevii descriu etapele de lucru, dificultățile întâmpinate și concluziile formulate	

Conținuturi ale învățării

Clasa a X-a

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Războiul Rece și constituirea NATO	1.1. Debutul Războiului Rece. Contextul geopolitic de după Al Doilea Război Mondial 1.2. Tratatul Atlanticului de Nord din 4 aprilie 1949 1.3. Securitatea colectivă și apărarea colectivă Studiu de caz: NATO și Tratatul de la Varșovia
2. Organizarea NATO	2.1. Structura politico-militară a Alianței 2.2. Modalitatea de adoptare a deciziilor 2.3. Principalele organisme și mecanisme de cooperare internă. Semnificația articolului 5
3. NATO și Europa reunită	3.1. Prăbușirea regimurilor comuniste și redefinirea ordinii europene 3.2. Extinderea europeană a NATO după 1989. Parteneriatul pentru Pace 3.3. NATO după 11 septembrie 2001. Noi tipuri de amenințări: terorismul, riscurile transnaționale, dezinformarea
4. Evoluția conceptelor strategice ale Alianței Nord-Atlantice	4.1. Transformarea conceptului strategic al NATO în funcție de schimbările mediului internațional 4.2. Momente relevante în evoluția Alianței: Paris, Bruxelles, Berlin, Washington, Praga 4.3. Adaptarea NATO la noile provocări de securitate Studiu de caz: Summit-ul NATO de la București (2008)
5. Relațiile NATO cu alte instituții și organizații internaționale	5.1. Relațiile NATO-ONU 5.2. Raporturile NATO-UE 5.3. Cooperarea internațională în gestionarea crizelor. Rolul cooperării internaționale în edificarea păcii și a stabilității 5.4. Mediul de securitate la începutul secolului al XXI-lea
6. Apărarea colectivă și noul rol al NATO	6.1. Apărarea colectivă în lumea contemporană 6.2. Conceptul de forțe multinaționale interarmate. Misiuni și operațiuni NATO 6.3. Schimbarea agendei de securitate. Securitatea cibernetică, reziliența și noile provocări. NATO în contextul războiului din Ucraina Studiu de caz: Bosnia-Herțegovina Studiu de caz: Kosovo și alte misiuni relevante
7. România și NATO	7.1. Drumul României spre NATO: de la Parteneriatul pentru Pace la aderare. Aderarea României la NATO în 2004. Rolul strategic al României în regiunea Mării Negre 7.2. Susținerea obiectivelor Alianței prin participarea României la misiuni și operațiuni 7.3. Semnificația apartenenței la NATO pentru securitatea, stabilitatea și profilul internațional al statului român

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare, în proiectarea demersului didactic și în realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în acord cu specificul disciplinei opționale și cu particularitățile de vârstă ale elevilor din clasa a X-a. Ele urmăresc susținerea unui demers centrat pe elev, activ, reflexiv și aplicativ, bazat pe învățarea prin analiză, colaborare, argumentare și valorificarea responsabilă a resurselor digitale.

Studiul disciplinei „NATO în lumea contemporană” presupune echilibrarea dimensiunii informative cu cea formativă. În acest sens, activitățile de învățare vor urmări nu doar însușirea unor informații privind istoria și rolul NATO, ci și dezvoltarea capacității elevilor de a înțelege concepte, de a interpreta documente, de a lucra cu perspective diferite, de a formula opinii argumentate și de a reflecta asupra relației dintre securitate, democrație și responsabilitate civică.

Se recomandă utilizarea unor strategii didactice diversificate, precum:

- dezbateră și conversația euristică;
- învățarea prin cooperare;
- analiza comparativă de surse istorice;
- studiul de caz;
- simularea unor contexte de decizie sau consultare;
- organizatorii grafici;
- proiectele și produsele digitale;
- exercițiile de reflecție individuală și de feedback colegial.

Activitățile trebuie să fie în relație directă cu competențele specifice și cu conținuturile propuse, să fie realizabile în condițiile concrete ale clasei și să permită valorificarea resurselor existente, inclusiv a mediului digital. Pentru nivelul clasei a X-a se recomandă formularea unor sarcini clare, secvențiate și ghidate, astfel încât elevii să poată realiza produsele de învățare fără o supraîncărcare cognitivă. Astfel, în cazul investigațiilor, accentul va cădea pe investigația ghidată, pe întrebări bine formulate și delimitate și pe utilizarea unui set accesibil de surse selectate de profesor.

În proiectarea activităților, cadrul didactic va avea în vedere:

- adecvarea conținuturilor și sarcinilor la nivelul de vârstă și la experiența de învățare a elevilor;
- corelarea dintre competențe, conținuturi și activități;
- promovarea multiperspectivității și a gândirii critice;
- utilizarea surselor istorice și strategice diverse;
- integrarea responsabilă a resurselor digitale și a instrumentelor bazate pe inteligență artificială;
- valorificarea produselor finale integrate: eseu scurt, organizator grafic, infografic, podcast, prezentare, poster argumentativ, portofoliu tematic.

Prezentarea bibliografiei și a webografiei în activitățile de învățare se va realiza funcțional, prin raportarea directă la sarcinile de lucru. Profesorul va selecta surse adecvate nivelului de înțelegere al elevilor, va indica fragmente relevante și va orienta lectura acestora prin cerințe clare. Se recomandă utilizarea combinată a surselor oficiale, a materialelor cartografice, a discursurilor, a statisticilor și a resurselor audio-video, în vederea dezvoltării unei înțelegeri nuanțate și documentate a temelor abordate.

Repere privind evaluarea

Evaluarea va urmări în mod prioritar progresul elevilor în raport cu competențele specifice și va valoriza atât procesul învățării, cât și produsele realizate. Se recomandă îmbinarea evaluării formative cu evaluarea sumativă.

Evaluarea formativă poate fi realizată prin:

- observarea sistematică a activității elevilor;
- întrebări de sprijin și conversație de consolidare;
- fișe de lucru;

- feedback individual și de grup;
 - autoevaluare și interevaluare;
 - verificarea etapelor de realizare a unui proiect.
- Evaluarea sumativă poate avea în vedere:

- scurte texte argumentate;
- prezentări orale;
- organizatorii grafici;
- portofolii tematice;
- proiecte individuale sau de grup;
- produse digitale, precum infograficul, podcastul sau prezentarea multimedia.

Pentru transparență și coerență, este recomandată comunicarea unor criterii simple de evaluare, precum:

- corectitudinea și relevanța informațiilor;
- utilizarea adecvată a conceptelor și termenilor istorici;
- capacitatea de analiză și argumentare;
- corelarea informațiilor din surse;
- claritatea prezentării;
- respectarea sarcinii de lucru;
- calitatea colaborării, în cazul activităților de grup.

Exemple orientative

Pentru competența specifică 1.1, elaborarea unui dicționar vizual care să includă simboluri, structuri și noțiuni-cheie ale NATO. Activitatea contribuie la formarea limbajului specific domeniului securității internaționale, facilitând înțelegerea conceptelor prin asocierea acestora cu reprezentări vizuale și exemple concrete. Activitatea se desfășoară în trei etape. În prima etapă, profesorul prezintă tema și selectează sau negociază cu elevii o listă de termeni-cheie (de exemplu: securitate colectivă, descurajare, articolul 5, interoperabilitate). Sunt prezentate modele de realizare a sarcinii și sunt clarificate cerințele. În etapa de lucru, elevii sunt organizați în grupuri mici și realizează, pentru fiecare termen: o definiție formulată în limbaj propriu, un exemplu concret de aplicare, un element vizual sugestiv (schemă, simbol, hartă). În etapa finală, produsele sunt prezentate în clasă, discutate și integrate într-un dicționar comun (digital sau tipărit), care poate fi utilizat ulterior. Evaluarea se realizează prin feedback pe parcurs și prin aprecierea produsului final, în funcție de corectitudinea informațiilor, claritatea explicațiilor și relevanța reprezentării vizuale.

Pentru competența specifică 1.2, analiza, în perechi sau în echipe, a unor situații istorice diferite pentru a evidenția schimbarea rolului NATO în perioada Războiului Rece până în prezent. Activitatea urmărește înțelegerea evoluției rolului NATO prin raportare la contexte istorice diferite. Profesorul selectează două contexte relevante (de exemplu: perioada Războiului Rece și perioada post-2001) și oferă elevilor materiale suport (texte, hărți, fragmente documentare). Sunt formulate întrebări de ghidare: care sunt amenințările identificate? ce rol are NATO? ce obiective urmărește? Elevii lucrează în perechi și completează un organizator grafic comparativ (diagrama Venn), evidențiind asemănările și diferențele. Activitatea se finalizează printr-o discuție ghidată, în care elevii formulează concluzii privind transformarea rolului NATO. Evaluarea vizează capacitatea de analiză comparativă, corelarea informațiilor și formularea unor explicații coerente.

Pentru competența specifică 1.3, redactarea unor răspunsuri scurte la situații-problemă privind modificarea agendei NATO după anul 2001 și impactul războiului din Ucraina asupra securității europene. Activitatea dezvoltă capacitatea de identificare a relațiilor de cauzalitate în domeniul securității internaționale. Profesorul formulează situații-problemă (de exemplu: „De ce a fost necesară adaptarea NATO după 2001?” sau „Cum influențează conflictul din Ucraina securitatea

europene?”) și oferă un set de informații relevante. Elevii analizează informațiile și redactează răspunsuri argumentate, individual sau în perechi. Activitatea se finalizează prin prezentarea și discutarea răspunsurilor, profesorul facilitând clarificarea relațiilor cauză–efect. Evaluarea vizează corectitudinea relațiilor identificate, coerența argumentării și utilizarea adecvată a informațiilor.

Pentru competența specifică 2.1, realizarea unor exerciții de verificare a unor informații în spațiul public prin confruntarea cu surse oficiale. Activitatea urmărește dezvoltarea gândirii critice și a rezilienței informaționale. Profesorul selectează exemple de informații despre NATO din surse diferite (articole, postări online, fragmente media). Elevii, organizați în grupuri, au sarcina de a identifica ideea principală, de a verifica veridicitatea informației prin consultarea unor surse oficiale, de a completa o fișă de verificare (sursă inițială — sursă de verificare — concluzie). Activitatea se finalizează prin prezentarea rezultatelor și discutarea diferențelor dintre informațiile analizate. Evaluarea vizează corectitudinea verificării, utilizarea surselor și formularea unor concluzii argumentate.

Pentru competența specifică 2.2, identificarea tipului de limbaj utilizat în surse și explicarea semnificației sale politice și istorice. Activitatea contribuie la dezvoltarea capacității elevilor de a interpreta critic sursele și de a înțelege modul în care limbajul reflectă intenții și contexte politice. În etapa de introducere, profesorul selectează fragmente relevante din documente oficiale NATO (de exemplu, declarații sau concepte strategice din perioade diferite) și prezintă contextul istoric general. Sunt formulate sarcini clare de lucru, precum identificarea termenilor-cheie, a tipului de limbaj utilizat (tehnic, diplomatic, politic) și a mesajului transmis. În etapa de lucru, elevii, organizați în grupuri mici, analizează textele și completează un organizator grafic în care notează: conceptele identificate, caracteristicile limbajului, ideile principale și intenția documentului. În etapa finală, rezultatele sunt prezentate și discutate în clasă, fiind evidențiate diferențele de limbaj în funcție de contextul istoric și de obiectivele NATO. Produsul final constă într-o fișă de analiză a documentului. Evaluarea vizează capacitatea de identificare a elementelor de limbaj, corectitudinea interpretării și utilizarea adecvată a conceptelor.

Pentru competența specifică 2.3, simularea unei conferințe de presă în care elevii susțin perspective diferite asupra unei crize internaționale. Activitatea urmărește dezvoltarea înțelegerii multiperspectivității și a capacității de argumentare. În etapa de pregătire, profesorul stabilește tema (de exemplu, extinderea NATO sau o criză internațională) și distribuie rolurile: un grup de elevi are rol de jurnaliști, iar celelalte grupuri reprezintă actori internaționali (state sau organizații). Fiecare grup primește o fișă de lucru cu informații de bază și cerințe clare. În etapa de lucru, elevii formulează poziția actorului reprezentat, două-trei argumente principale, răspunsuri posibile la întrebări. În etapa de desfășurare, jurnaliștii adresează întrebări, iar celelalte grupuri răspund din perspectiva rolului atribuit. Profesorul moderează activitatea și asigură respectarea regulilor de dialog. Activitatea se finalizează printr-o discuție de sinteză, în care se evidențiază diferențele de perspectivă. Produsul final constă în fișa de poziție și intervențiile orale. Evaluarea vizează coerența argumentării, înțelegerea rolului și implicarea în activitate.

Pentru competența specifică 3.1, analizarea comparativă a unor hărți ale Europei din 1949, 1989, 2004 și prezent. Activitatea urmărește formarea capacității elevilor de a corela evoluția regimurilor politice cu opțiunile de politică externă și cu aderarea la structuri de securitate. În etapa de introducere, profesorul prezintă hărți ale Europei din momente relevante (1949, 1989, 2004, prezent) și formulează sarcini de lucru centrate pe identificarea statelor membre NATO și a modificărilor geopolitice. În etapa de lucru, elevii, organizați în

perechi sau grupuri mici, analizează hărțile și completează un organizator grafic (tabel sau schemă), în care includ: anul și contextul istoric, statele membre NATO, tipul regimului politic anterior aderării, explicații privind contextul internațional. În etapa de sinteză, rezultatele sunt discutate în clasă, profesorul facilitând corelarea dintre tranziția democratică și opțiunile de integrare în NATO. Produsul final constă într-un organizator grafic structurat. Evaluarea vizează corectitudinea informațiilor, capacitatea de corelare între dimensiunea politică și cea istorică, claritatea prezentării.

Pentru competența specifică 3.2, realizarea, în echipe, a unui poster argumentativ privind rolul cooperării internaționale în apărarea păcii. Activitatea contribuie la dezvoltarea capacității elevilor de a analiza și interpreta relația dintre securitate și valorile democratice. În etapa de introducere, profesorul propune tema (exemplu: „Securitate și drepturile omului în intervențiile internaționale”) și oferă exemple de situații relevante. Sunt prezentate criteriile de realizare a posterului. În etapa de documentare, elevii, organizați în echipe, analizează materiale-suport (texte, imagini, studii de caz) și identifică: problema analizată, argumente pro și contra, exemple relevante. În etapa de realizare, elevii construiesc un poster argumentativ care include un mesaj central clar, argumente susținute de exemple, elemente vizuale sugestive. În etapa de prezentare, fiecare echipă își expune produsul și răspunde la întrebări. Activitatea se finalizează printr-o discuție ghidată asupra relației dintre securitate și drepturile omului. Produsul final este posterul argumentativ. (Poate fi varianta digitală, poster Padlet.) Evaluarea vizează coerența argumentării, relevanța informațiilor, capacitatea de raportare la valori democratice, claritatea mesajului.

Pentru competența specifică 3.3, realizarea, în echipe, a unor coduri de conduită pentru dialog argumentativ și colaborare. Activitatea urmărește formarea comportamentului responsabil și dezvoltarea competențelor de comunicare și colaborare. În etapa de introducere, profesorul inițiază o discuție despre importanța regulilor de dialog în societatea democratică și în activitățile de învățare. În etapa de lucru, elevii, organizați în grupuri, formulează propuneri de reguli privind respectul reciproc, ascultarea activă, argumentarea bazată pe dovezi, gestionarea dezacordurilor. Rezultatele sunt discutate și integrate într-un document comun (cod de conduită). În etapa de aplicare, codul este utilizat în activitățile ulterioare (dezbateri, simulări), elevii fiind încurajați să reflecteze asupra modului în care regulile sunt respectate. Produsul final este documentul colectiv și aplicarea acestuia în contexte reale de învățare. Evaluarea vizează participarea activă, relevanța și aplicabilitatea regulilor formulate, comportamentul elevilor în activitățile de grup.

Pentru competența specifică 4.1, producerea unui podcast educațional sau a unei prezentări audio-video pe o temă dată. Activitatea contribuie la dezvoltarea competențelor digitale, de comunicare și de organizare a informației. În etapa de introducere, profesorul stabilește tema și prezintă cerințele (durată, structură, tipuri de surse, criterii de evaluare). Sunt discutate rolurile din echipă (documentare, redactare, prezentare, editare). În etapa de lucru, elevii, organizați în echipe, parcurg următorii pași: documentarea din surse diverse, redactarea scenariului, distribuirea rolurilor, înregistrarea și editarea materialului. Pentru dezvoltarea gândirii critice, elevii verifică informațiile utilizate prin compararea acestora cu surse oficiale sau credibile și consemnează rezultatele într-o fișă de verificare. În etapa de prezentare, podcasturile sunt vizualizate și ascultate, apoi, discutate în clasă. Produsul final este materialul audio-video realizat. Evaluarea vizează calitatea conținutului, corectitudinea informațiilor, utilizarea surselor, claritatea exprimării și organizarea materialului.

Pentru competența specifică 4.2, realizarea unui portofoliu de documentare privind aderarea României la NATO sau alte studii de caz relevante. Activitatea dezvoltă capacitatea de investigare, selecție și organizare a informațiilor. În etapa de introducere, profesorul stabilește tema și formulează cerințe clare privind structura portofoliului. În etapa de documentare, elevii colectează informații din surse diverse (texte, hărți, documente oficiale), identificând elemente relevante. În etapa de realizare, elevii organizează informațiile într-un portofoliu (Poate fi digital de tip Canva sau CapCut.) care poate include: texte sintetice, imagini și hărți, cronologii, concluzii proprii. În etapa de prezentare, elevii își prezintă produsele și explică demersul realizat. Produsul final este portofoliul tematic. Evaluarea vizează utilizarea și selectarea surselor, organizarea

informațiilor, coerența și claritatea prezentării, capacitatea de sinteză.

Pentru competența specifică 4.3, realizarea unei minieșpoziții tematic. Activitatea valorifică produsele realizate și dezvoltă competențele de prezentare și colaborare. În etapa de pregătire, elevii selectează materialele realizate (postere, infografice, portofolii, produse digitale) și stabilesc modul de organizare. În etapa de organizare, produsele sunt expuse în clasă sau într-un spațiu adecvat. În etapa de prezentare, elevii își prezintă lucrările, explicând conținutul și procesul de realizare. Activitatea se încheie cu o etapă de reflecție și feedback colegial, pe baza unor criterii stabilite. Produsul final constă în minieșpoziția organizată și prezentările realizate. Evaluarea vizează calitatea prezentării, capacitatea de explicare, implicarea în activitatea de grup, colaborarea.

Bibliografie selectivă

- Boia, Lucian, *Occidentul. O interpretare istorică*, București, Humanitas, 2020
- Buzatu, Gheorghe (coord.), *Istoria Războiului Rece*, Iași, Tipo Moldova, 2012
- Ciucă, Nicolae, *România și NATO. Drumul către integrare*, București, Editura Militară, 2005
- Manualul NATO, București, 2001
- Mureșan, Petrișor, *Politica externă a României după 1989*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2018
- Rotaru, Ioan; Mărculescu, Florin, *Securitate și cooperare internațională: NATO în secolul XXI*, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2019
- Istoria secolului XX — Enciclopedia vizuală Larousse, București, Litera, 2017
- Gheorghe, Mihai, *Marile alianțe militare ale lumii*, București, Corint Junior, 2020
- Atlasul istoric al lumii moderne, București, RAO, 2019

Webografie selectivă

- NATO official website
<https://www.nato.int/en>
- European History Online (EGO)
<https://research.ceu.edu/en/activities/ego-european-history-online-journal/>
- YouTube Channel NATO
<https://www.youtube.com/nato>
- Institutul Diplomatic Român
<https://www.idr.ro/>
- Ministerul Apărării Naționale — Arhiva multimedia
<https://armed.mapn.ro/category.php?categ=18>

Grup de lucru

Numele și prenumele	Gradul didactic/Titlul științific	Instituția de apartenență, localitatea, județul
Ionel Florian Lixandru	Prof. dr.	Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, București/ISMB
Mihai Manea	Prof. dr.	Colegiul Național „Spiru Haret”, București/ISMB
Iuliana Maria Căplescu	Prof.	Colegiul Național „Matei Basarab”, București
Gabriel Barbu	Prof.	Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, București

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcări actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

